

Beslutningsforslag nr. **B 139**

Folketinget 2014-15

Fremsat den 27. marts 2015 af Nikolaj Villumsen (EL), Jørgen Arbo-Bæhr (EL) og Finn Sørensen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om offentliggørelse af beslutningsgrundlaget for valg af nyt kampfly

Folketinget pålægger regeringen at fremlægge beslutningsgrundlaget for det forestående valg af nyt kampfly til det danske forsvar, herunder kriterierne, som flytypen skal vælges ud fra.

Bemærkninger til forslaget

Hvis det går som forsvarsforligspartierne har aftalt, skal det danske forsvar snart have nye kampfly. En investering i den tocifrede milliardklasse. Ifølge tidsplanen skal valget træffes medio 2015.

Når staten investerer i den størrelsesorden, pågår der som regel en grundig offentlig debat på et oplyst grundlag forud for beslutningen, hvor Folketinget og den danske offentlighed får indsigt i de dokumenter, som beslutningen om investeringen træffes på grundlag af. Det gælder f.eks. ved store investeringer i infrastruktur som Storebælts-, Øresunds- og Femernforbindelserne, hvor der udarbejdes adskillige offentligt tilgængelige rapporter og analyser forud for beslutningen.

Det har til gengæld indtil videre ikke været gældende for investeringen i nye kampfly. Og det er på trods af, at der er tale om en investering i størrelsesordenen 20-30 mia. kr.

Kampflyinvesteringen følges af forsvarsforligspartierne, men uden for Folketingets regi. De oplysninger og dokumenter, som forligspartierne får indsigt i, får offentligheden ikke kendskab til, idet de ikke gives eller fremsendes til Folketinget eller Folketingets Forsvarsudvalg. Der er med andre ord tale om en investering i prisklasse med en Storebæltsbro, som er ved at blive ført ud i livet, uden at offentligheden har indsigt i det grundlag, som beslutningen træffes på.

I betragtning af størrelsen på investeringen mener Enhedslisten imidlertid, at Folketinget og den danske offentlighed bør have indsigt i, hvad beslutningsgrundlaget for investeringen er. Herunder bør Folketinget og offentligheden have indsigt i, hvilke kriterier der lægges til grund for valget af flytype.

At informere forligspartierne om sagen er i den sammenhæng ikke det samme, som at Folketinget eller offentlige-

den får indsigt i beslutningsgrundlaget, for de dokumenter og oplysninger, forligspartierne får, er ikke offentligt tilgængelige.

At offentliggøre beslutningsgrundlaget før beslutningen træffes, har den fordel, at risikoen for, at der foretages en fejlinvestering, bliver mindre. Jo færre mennesker, der har kendskab til beslutningsgrundlaget, jo større er risikoen for, at der overses faldgruber, som sidenhen koster det danske samfund dyrt. Befolkningen i Danmark har ikke brug for en ny offentlig investeringsskandale i milliardklassen, og omtalen i dagbladet Ingeniøren ultimo marts 2015 om fejl og mangler og forsøg på at dække over disse hos et af kandidatflyene, bør få alarmklokkerne til at ringe (jf. disse artikler på Ingeniørens hjemmeside, ing.dk, den 23. marts 2015 »Rapport afslører graverende fejl i det nye kampfly F-35«, den 24. marts 2015: »GRAFIK: Se de graverende fejl på kampflyet Joint Strike Fighter« og »Det amerikanske forsvar sminker tallene for F-35-kampflyet«, og den 26. marts 2015: »F-35-piloternes hjelm er hjemsøgt af falske alarmer og upålidelig data«).

Regeringen bør derfor for sin egen og for offentlighedens skyld som minimum orientere hele Folketingets Forsvarsudvalg om, hvad beslutningsgrundlaget for det kommende typevalg er, herunder hvilke kriterier det kommende kampfly vælges ud fra.

Skiftende regeringer har i forbindelse med andre store investeringer i f.eks. infrastrukturprojekter ikke haft problemer med at offentliggøre beslutningsgrundlagene. Det er svært at få øje på argumenter for, at det ikke også skal kunne lade sig gøre i forbindelse med valg af kampfly.

Skriftlig fremsættelse

Nikolaj Villumsen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om offentliggørelse af beslutningsgrundlaget for valg af nyt kampfly.

(Beslutningsforslag nr. B 139)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.